

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૬૧૯૬/૧૯૯૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી. એલ. સોની

સહી/—

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	ના
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

પ	શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે કેમ?	ના
---	--	----

=====

લલિતાબેન તે દામોદરદાસ તન્નાના વિધવાઅરજદાર

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને રસામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી જશભાઈ પી. પટેલ, અરજદાર તરફે એડવોકેટ.

શ્રી નીલધારા આઈ. દેસાઈ, અરજદાર તરફે એડવોકેટ.

શ્રી પી. પી. બનાજી એ.જી.પી., સામાવાળા(ઓ) તરફે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી. એલ. સોની

તારીખ: ૧૮/૦૬/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

૧. ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬-૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરાયેલ આ અરજીમાં જોઈન્ટ ડિરેક્ટર ઓફ ટ્રાન્સપોર્ટ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૦૪/૦૭/૧૯૯૧(૦૪/૦૭/૧૯૯૫) ના એનેક્ષર-સી પરના હુકમ તેમજ રિજનલ ટ્રાન્સપોર્ટ ઓફિસર, જામનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ

તારીખ ૨૮/૦૫/૧૯૯૬ ના એનેક્ષર-એ પરના હુકમ સામે પડકાર ફેંકવામાં આવ્યો છે, જેમાં અરજદારના વાહન (ઓમ્નિબસ) નો તારીખ ૦૧/૦૮/૧૯૯૪ થી ૩૦/૧૧/૧૯૯૪ ના સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગ માટેની અરજ સ્વીકારવાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે અને અરજદારને રૂ. ૨૨,૫૦૦.૦૦ + પેનલ્ટી ચૂકવવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે.

૨. અરજદારનો કેસ એવો છે કે તેમના પતિનું ૨૦/૧૦/૧૯૯૧ ના રોજ કેન્સરના કારણે અવસાન થયું હતું. તેઓ રજીસ્ટ્રેશન નંબર જી.આર.પી. ૩૫૮૧ ધરાવતી નિયુક્ત ઓમ્નિબસના માલિક હતા. તેઓ ઘરકામ કરતા હતા અને મોટર વાહનને લગતા કાયદાથી પરિચિત ન હતા પરંતુ કાયદેસરના પ્રતિનિધિ તરીકે સદર બસની રજિસ્ટર્ડ માલિકી તેમના નામે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી. સદર બસ માટે મોટર વ્હીકલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૫૮ (ટૂંકમાં "સદર એક્ટ") અને બોમ્બે મોટર વ્હીકલ્સ ટેક્સ રૂલ્સ, ૧૯૫૯ (ટૂંકમાં "સદર નિયમો") ની કલમ ૩-એ હેઠળ ૩૦/૦૪/૧૯૯૪ સુધી કોમ્પોઝિટ ટેક્સ ચૂકવવામાં આવ્યો હતો. બસમાં રિપોરિંગની જરૂર હોવાથી, તારીખ ૦૧/૦૫/૧૯૯૪ થી ૩૦/૧૧/૧૯૯૪ ના સમયગાળા માટે નિયત ફોર્મ એન.ટી. માં ઘોષણા સબમિટ કરવામાં આવી હતી. અરજદારે જણાવ્યું છે કે જોકે અરજદાર દ્વારા તારીખ ૦૧/૦૫/૯૪ થી ૩૦/૧૧/૯૪ ના સમયગાળા માટે નિયત રીતે બિન-ઉપયોગની જાણ કરવામાં આવી હતી, તેમ છતાં સામાવાળા નંબર ૨ એ તારીખ ૦૧/૦૮/૯૪ થી ૩૦/૧૧/૯૪ ના સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગ

મંજૂર કર્યો ન હતો જેના પરિણામે ઉપરોક્ત રકમ માટે ટેક્સ અને પેનલ્ટી લાદવામાં આવી હતી. અરજદારે એવી દલીલ ઉઠાવી છે કે એકવાર ત્રણ મહિનાથી વધુ સમયગાળા માટે વાહનના બિન-ઉપયોગની જાણ કરવામાં આવે, તો વાહનના માલિકે ત્રણ મહિનાથી વધુ સમય માટે વાહનના બિન-ઉપયોગના કારણો અંગે સત્તાધિકારીને સંતોષ આપવો જરૂરી નથી અને તેથી, સામાવાળા દ્વારા માત્ર ત્રણ મહિના માટે બિન-ઉપયોગ સ્વીકારીને બાકીના સમયગાળા માટે ટેક્સ અને પેનલ્ટીની ચુકવણીનો હુકમ કરવો તે વ્યાજબી નથી, એ કારણોસર કે અરજદારે ત્રણ મહિનાથી વધુ સમયગાળા માટે ઓબ્સિનબસના બિન-ઉપયોગના કારણો આપ્યા નથી.

૩. જવાબી એફિડેવિટ દ્વારા અરજીનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. તેમાં મુખ્યત્વે એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે નાણાકીય વર્ષ ૧૯૯૪-૯૫ દરમિયાન, અરજદારની પેસેન્જર બસનો બિન-ઉપયોગ સામાવાળા નંબર ૩ દ્વારા સામાન્ય સંજોગોમાં ૦૧/૦૫/૯૪ થી ૩૧/૦૭/૯૪ સુધીના ત્રણ મહિના માટે સ્વીકારવામાં આવ્યો છે પરંતુ સામાવાળા નંબર ૨ એ ત્રણ મહિનાથી વધુના સમયગાળા એટલે કે ૦૧/૦૮/૯૪ થી ૩૦/૧૧/૯૪ સુધીના બિન-ઉપયોગને સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો છે કારણ કે અરજદાર દ્વારા એ દર્શાવવા માટે કોઈ પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી કે બસનો ઉપયોગ ત્રણ મહિનાથી વધુના સમયગાળા માટે અરજદારના નિયંત્રણ બહારના કારણોસર કરવામાં આવ્યો નથી.

જ. મેં અરજદારના વિદ્વાન એડવોકેટને સાંભળ્યા છે. ડેપ્યુટી ડિરેક્ટર ઓફ ટ્રાન્સપોર્ટ, ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા જવાબમાં એફિડેવિટ ફાઈલ કરવામાં આવી હોવાથી, વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી પી. પી. બનાજીને પણ રજૂઆતો કરવા માટે પૂછવામાં આવ્યું હતું.

પ. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી નીલધારા દેસાઈએ રજૂઆત કરી હતી કે આ અરજીમાં સંકળાયેલ મુદ્દો હવે રેસ-ઈન્ટેગ્રા નથી. તેમણે રજૂઆત કરી કે માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત અને અન્ય વિરુદ્ધ કૌશિકભાઈ કે. પટેલ અને અન્ય, ૨૦૦૦(૩) જી.સી.ડી. ૧૭૭૭ (એસ.સી.) માં ઠરાવ્યું છે કે જ્યારે ત્રણ મહિનાથી વધુ સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગ સ્વીકારવામાં આવે છે, ત્યારે સત્તાધિકારીઓ માત્ર ત્રણ મહિનાના સમયગાળા માટે લાભ આપી શકે નહીં અને ત્રણ મહિના પછીના બિન-ઉપયોગના સમયગાળા માટે ટેક્સ અને પેનલ્ટી લાદી શકે નહીં. સુશ્રી દેસાઈએ રજૂઆત કરી કે એ હકીકત વિશે કોઈ વિવાદ નથી કે સામાવાળાઓને તારીખ ૦૧/૦૫/૯૪ થી ૩૦/૧૧/૯૪ વચ્ચે અરજદારની ઓબિનબસના બિન-ઉપયોગ માટે નિયત ફોર્મમાં યોગ્ય જાણ કરવામાં આવી હતી. વાહન માટે સમારકામની જરૂરિયાત અંગેના કારણો પણ અરજદાર દ્વારા જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. સુશ્રી દેસાઈએ રજૂઆત કરી કે જોકે ઉપરોક્ત સમયગાળા માટે વાહનનો બિન-ઉપયોગ શંકાસ્પદ નથી અને વાસ્તવમાં સામાવાળા સત્તાધિકારીઓ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યો છે, તેમ છતાં, સામાવાળા નંબર ૨ એ કાયદાની દૃષ્ટિએ ટકવાપાત્ર ન હોય તેવા કારણોસર

તારીખ ૦૧/૦૮/૯૪ થી ૩૦/૧૧/૯૪ ના સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગ મંજૂર કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. સુશ્રી દેસાઈએ રજૂઆત કરી કે માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે ઠરાવ્યા મુજબ, વાહનના માલિકે વાહનના બિન-ઉપયોગના લાભનો દાવો કરવા માટે કારણો આપવા જરૂરી નથી અને એકવાર ત્રણ મહિનાથી વધુ સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગ માનવામાં આવે, તો સામાવાળા નંબર ૨ એ સમગ્ર સમયગાળા માટે આવા બિન-ઉપયોગને મંજૂર કરવાનો ઇનકાર કરવો જોઈતો ન હતો. આમ, તેમણે આ અરજી મંજૂર કરવા અને વાદગ્રસ્ત હુકમો રદ કરવા વિનંતી કરી.

૬. વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી બનાજીએ જવાબમાં એફિડેવિટ તરફ અદાલતનું ધ્યાન દોર્યું અને જણાવ્યું કે જોકે અરજદારની પેસેન્જર બસનો બિન-ઉપયોગ સામાન્ય સંજોગોમાં પ્રથમ ત્રણ મહિના માટે સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો, તેમ છતાં, સામાવાળા નંબર ૨ એ બાકીના સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગ સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો કારણ કે સામાવાળા નંબર ૨ નો એવો અભિપ્રાય હતો કે અરજદારે વાહનને ત્રણ મહિનાથી વધુ સમય સુધી બિન-ઉપયોગમાં રાખવા માટે તેના નિયંત્રણ બહારના કારણો પૂરા પાડવા જરૂરી હતા. શ્રી બનાજી જોકે એ વાતનો ઇનકાર કરી શક્યા નહીં કે માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે કૌશિકભાઈ કે. પટેલ (ઉપર મુજબ) માં ઠરાવ્યું છે કે વાહનના માલિકે વાહનના બિન-ઉપયોગના કારણો અંગે સત્તાધિકારીને સંતોષ આપવો જરૂરી નથી.

૭. પક્ષકારોના વિદ્વાન એડવોકેટ્સને સાંભળ્યા પછી, એવું જણાય છે કે નિર્વિવાદપણે, અરજદારે તારીખ ૦૧/૦૫/૯૪ થી ૩૦/૧૧/૯૪ ના સમયગાળા માટે તેની ઓમ્નિબસના બિન-ઉપયોગ માટે નિયત ફોર્મ એન.ટી. માં ઘોષણા આપી હતી. અરજદાર દ્વારા સદર સમયગાળા માટે વાહનના બિન-ઉપયોગ માટે નિયત ફોર્મમાં જાણ કરવાની આવી હકીકત વાદગ્રસ્ત હુકમમાં જણાવ્યા મુજબ સામાવાળાઓ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હોય તેવું જણાય છે. જોકે, અરજદારની ઓમ્નિબસનો બિન-ઉપયોગ તારીખ ૦૧/૦૮/૯૪ થી ૩૦/૧૧/૯૪ ના સમયગાળા માટે મંજૂર કરવામાં આવ્યો ન હતો અને સદર સમયગાળા માટે, વાદગ્રસ્ત હુકમો દ્વારા અરજદાર પાસેથી પેનલ્ટી સાથે કોમ્પોઝિટ ટેક્સ વસૂલવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે.

૮. જવાબમાં એફિડેવિટમાં પેરા ૭ માં પેજ ૫૦ પર એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે નાણાકીય વર્ષ ૧૯૯૪-૯૫ દરમિયાન, અરજદારની પેસેન્જર બસનો બિન-ઉપયોગ સામાન્ય સંજોગોમાં ૦૧/૦૫/૯૪ થી ૩૧/૦૭/૯૪ સુધીના ત્રણ મહિના માટે સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો. જોકે, બાકીના સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો. આમ, સમગ્ર સમયગાળા માટે વાહનના બિન-ઉપયોગ અંગેની જાણ કરવાની હકીકતને જવાબમાં એફિડેવિટ દ્વારા સમર્થન મળે છે. જોકે, એફિડેવિટમાં માત્ર ત્રણ મહિના માટે બિન-ઉપયોગ સ્વીકારવા માટે આપવામાં આવેલ કારણ એ છે કે સામાવાળા નંબર ૨ એ ત્રણ મહિના પછીના બિન-ઉપયોગના ભાગને એ કારણોસર મંજૂર કર્યો નથી કે

અરજદારે સદર સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગ માટે તેના નિયંત્રણ બહારના કારણો આપ્યા નથી.

૯. કૌશિકભાઈ કે. પટેલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે પેરા ૮ અને ૯ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે અને અવલોકન કર્યું છે:

"૮. અમે પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોની રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે. હકીકતો જે વિવાદમાં નથી તે છે: સામાવાળા નંબર ૧ એ ૦૧-૦૭-૯૫ થી ૩૧-૦૩-૯૬ ના સમયગાળા માટે પ્રશ્ન હેઠળના વાહનના બિન-ઉપયોગની ઘોષણા કરતું ફોર્મ એન.ટી. ફાઈલ કર્યું હતું; ૧ જુલાઈ, ૧૯૯૫ થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૫ સુધીના ત્રણ મહિના માટે વાહનના બિન-વપરાશ અંગે મોટર વ્હીકલ ઈન્સ્પેક્ટર દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ રિપોર્ટ સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો અને ટેક્સના રિફંડનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો. બાકીના સમયગાળા માટે રિફંડ મંજૂર કરવામાં આવ્યું ન હતું કારણ કે ટ્રાન્સપોર્ટ ડિરેક્ટર સામાવાળાઓના નિયંત્રણ બહારના કારણોસર વાહનના બિન-વપરાશથી સંતુષ્ટ ન હતા. કાયદામાં એ સુસ્થાપિત છે કે સદર એક્ટ હેઠળ વાહન પર લાદવામાં આવેલ ટેક્સ રસ્તાઓ બનાવવા અને જાળવવા અને ટ્રાફિકના નિયમન માટે ખર્ચને પહોંચી વળવા મહેસૂલ એકત્રિત કરવાના હેતુ માટે વળતરકારી પ્રકૃતિનો છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, રસ્તાઓનો ઉપયોગ કરતા વાહનો પર અથવા રસ્તાઓ પર ટ્રાફિકના પ્રવાહનો ભાગ બનતા વાહનો પર ટેક્સ

લાદવામાં આવે છે જેનું નિયમન કરવું જરૂરી છે અને તેવા વાહનો પર નહીં કે જે રસ્તાઓનો બિલકુલ ઉપયોગ કરતા નથી. સદર એક્ટ હેઠળ ટેક્સ વસૂલવા માટે વાહન દ્વારા રસ્તાનો ઉપયોગ મહત્વનો અને સુસંગત છે. જ્યારે ટેક્સનું સ્વરૂપ પોતે જ રસ્તાઓના ઉપયોગ માટે વળતરકારી હોય ત્યારે રસ્તાઓના બિન-ઉપયોગના કારણો અપ્રસ્તુત અને અસંગત છે. સદર એક્ટની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૨) પરથી એ ફલિત થાય છે કે જ્યાં મોટર વાહન રસ્તાઓનો ઉપયોગ કરતું નથી ત્યાં તેના પર કોઈ ટેક્સ લાગતો નથી. જો આવા વાહનના સંબંધમાં કોઈ ટેક્સ ચૂકવવામાં આવ્યો હોય, તો જે સમયગાળા દરમિયાન તે રસ્તા પર મૂકવામાં આવ્યો ન હતો તે સમયગાળા માટેનો ટેક્સ રિફંડપાત્ર છે. ટેક્સની ચોરી ટાળવા માટે રાજ્ય માલિકને એડવાન્સમાં ટેક્સ ચૂકવવા દબાણ કરી શકે છે. હકીકતમાં કલમ ૩-એ ની પેટા-કલમ (૫) (એ) અને (બી) અગાઉ એકત્રિત કરવામાં આવેલા ટેક્સના રિફંડની વાત કરે છે.

૯. સુધારાત્મક એક્ટ ૩ ઓફ ૧૯૯૨ સાથે જોડાયેલા ઉદ્દેશ્યો અને કારણોના નિવેદનમાં, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે: "સામાન્ય સંજોગોમાં કોન્ટ્રાક્ટ કેરેજ તરીકે વિશિષ્ટ રીતે ઉપયોગમાં લેવાતી ઓમ્નિબસના વ્યાપારી ઉપયોગને ધ્યાનમાં લેતા, આવી ઓમ્નિબસના રજિસ્ટર્ડ માલિકો માટે આવી ઓમ્નિબસને ખૂબ લાંબા સમય સુધી બિન-ઉપયોગમાં રાખવી સામાન્ય રીતે બિન-આર્થિક હોય છે. સરકારના ધ્યાને

એવા કિસ્સાઓ આવ્યા છે જે સૂચવે છે કે ઘણી વખત આવી ઓબ્ઝર્વેશન કે જે બિન-ઉપયોગમાં મૂકવામાં આવી હોવાનું મનાય છે તે છૂપી રીતે ચલાવવામાં આવતી હતી જેના પરિણામે ટેક્સની ચોરી થતી હતી અને પરિણામે સરકારને મહેસૂલનું નુકસાન થતું હતું. તેથી ટેક્સની ચોરી અટકાવવા માટે, સામાન્ય સંજોગોમાં, નાણાકીય વર્ષમાં બિન-ઉપયોગના કુલ ત્રણ મહિનાના સમયગાળા માટે ટેક્સના રિફંડને મર્યાદિત કરવાની જોગવાઈ કરવી જરૂરી માનવામાં આવી હતી. જોકે, વાસ્તવિક કિસ્સાઓને પહોંચી વળવા માટે જ્યાં રજિસ્ટર્ડ માલિકના નિયંત્રણ બહારના કારણોસર આવી ઓબ્ઝર્વેશનને ત્રણ મહિનાથી વધુ સમયગાળા માટે બિન-ઉપયોગમાં મૂકવી પડી હોય, ત્યાં ઓબ્ઝર્વેશનના ત્રણ મહિનાથી વધુના સમયગાળા માટેના બિન-ઉપયોગ માટે ટેક્સના રિફંડ માટે જોગવાઈ કરવામાં આવી છે." અન્યથા પણ સદર એક્ટમાં વિવિધ જોગવાઈઓ અને સલામતી ઉપલબ્ધ છે. સત્તાધિકારીઓ પાસે રજિસ્ટર્ડ માલિક અથવા વ્યક્તિ પાસેથી નિયંત્રણ બહારના કારણો અથવા બિન-ઉપયોગના કારણોનો આગ્રહ રાખ્યા વિના પણ ટેક્સની ચોરી તપાસવાની પૂરતી સત્તાઓ છે. રજિસ્ટર્ડ માલિક અથવા કબજો ધરાવતી વ્યક્તિને ફોર્મ એન.ટી. ફાઈલ કરવા ઉપરાંત, બિન-ઉપયોગના સમયગાળા માટે રજિસ્ટ્રેશન સર્ટિફિકેટ, ફિટનેસ સર્ટિફિકેટ વગેરે જમા કરાવવા માટે નિર્દેશ આપી શકાય છે. જો રજિસ્ટ્રેશન સર્ટિફિકેટ, ફિટનેસ સર્ટિફિકેટ અથવા

ટેક્સેશન સર્ટિફિકેટ વિના વાહનો છૂપી રીતે ઉપયોગમાં લેવાય છે, તો માલિક સામે કાયદા અનુસાર કાર્યવાહી કરવા માટે સત્તાધિકારીઓ માટે તે ખુલ્લું છે. વાહનના ગુપ્ત ઉપયોગની માત્ર આશંકા એ ઓમ્નિબસ પર ટેક્સ લાદવાનું કારણ હોઈ શકે નહીં કે જે રસ્તા પર મૂકવામાં આવી નથી અથવા ઉપયોગથી દૂર રાખવામાં આવી છે. ફોર્મ એન.ટી. (એનેક્સર પી-૪) માં વાહન બિન-ઉપયોગ માટે જ્યાં રાખવામાં આવ્યું છે તે સ્થળ અંગેની ઘોષણા કરવામાં આવે છે અને વધુમાં ઘોષણા કરવામાં આવે છે કે માલિક ટેક્સેશન સત્તાધિકારીની અગાઉની પરવાનગી વિના સદર વાહનને સદર સ્થળેથી હટાવશે નહીં. સદર ફોર્મમાં એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે સદર વાહનના સંબંધમાં ટેક્સેશનનું પ્રમાણપત્ર પણ જમા કરાવવામાં આવ્યું છે. મોટર વ્હીકલ ઇન્સ્પેક્ટર્સ "બિન-ઉપયોગ" ના સ્થળે વાહનની ઉપલબ્ધતા વિશે પણ તપાસ અને ચકાસણી કરી શકે છે. બિન-ઉપયોગના જાહેર કરાયેલ સ્થળેથી કોઈપણ ગુપ્ત કામગીરી અથવા વાહનની ગેરહાજરી જ્યારે પણ અને જ્યાં પણ મળી આવે ત્યારે બાકી ટેક્સના ૨૫% સુધીની ભારે પેનલ્ટી લાગે છે અને આવા ઉદ્વેગનોના પુનરાવર્તન માટે પેનલ્ટીની રકમ જબરદસ્તીથી વધારવામાં આવે છે. વધુમાં વાહનના બિન-ઉપયોગના સમયગાળા માટે ટેક્સના રિફંડ માટેનો દાવો ત્યારે જ મંજૂર કરવામાં આવે છે જો રજિસ્ટર્ડ ઓમ્નિબસનો માલિક અથવા કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ ટેક્સેશન

સત્તાધિકારીના સંતોષ મુજબ સાબિત કરે કે જે બસ માટે ટેક્સ ચૂકવવામાં આવ્યો છે તેનો ચોક્કસ સમયગાળા માટે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો નથી અથવા ઉપયોગ માટે રાખવામાં આવી નથી. જો સત્તાધિકારીઓ વાહનના બિન-ઉપયોગ અંગે સંતુષ્ટ ન હોય તો રિફંડ માટેના દાવાનો ઇનકાર કરવો તેમના માટે ખુલ્લું છે. આ સંબંધમાં ટેક્સની ચોરી રોકવા માટે અપીલકર્તાઓ પાસે પૂરતી સત્તા અને તંત્ર છે. સુધારા માટેના ઉદ્દેશ્યો અને કારણોના નિવેદનને જોતા, એવું જણાય છે કે અપીલકર્તાઓ ઓમ્નિબસના માલિકો અથવા તેમના પોતાના અધિકારીઓ અને તંત્ર પર વિશ્વાસ કરતા નથી. અપીલકર્તાઓની માત્ર આશંકા કે ઓમ્નિબસ છૂપી રીતે ચલાવવામાં આવશે અને તેમના બિન-ઉપયોગના કારણોસર રિફંડ માટે દાવો કરવામાં આવશે, અમારા અભિપ્રાય મુજબ, ઓમ્નિબસના બિન-ઉપયોગ માટે માલિક અથવા વ્યક્તિના નિયંત્રણ બહારના કારણો અંગે સંતોષના આગ્રહને ન્યાયી ઠેરવી શકે નહીં. આ સિવાય, ઓમ્નિબસને શા માટે અલગ તારવવામાં આવી છે તેનું કોઈ સારું કારણ રજૂ કરવામાં આવ્યું નથી. ભારે માલવાહક વાહનો પણ મોટી રકમનું રોકાણ કરીને ખરીદવામાં આવે છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, શરત એ છે કે ત્રણ મહિનાથી વધુના બિન-ઉપયોગના સમયગાળા માટે, વાહનના માલિક અથવા કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવતી વ્યક્તિએ વાહનના બિન-ઉપયોગ માટેના નિયંત્રણ બહારના કારણો સંતોષવા જોઈએ તે

ઓમ્નિબસ સાથે જોડાયેલ છે અને અન્ય વાહનો સાથે નહીં. જો અપીલકર્તાઓ ટેક્સની ચોરી તપાસવાની બાબતમાં તેમના અધિકારીઓના કામમાં કોઈ મુશ્કેલી જુએ છે, તો તે પોતે જ શરતની માન્યતા જાળવી રાખવા માટે સારું કારણ નથી કે માલિક અથવા વાહન ધરાવનાર વ્યક્તિએ ત્રણ મહિનાથી વધુ સમયગાળા માટે ટેક્સના રિફંડનો દાવો કરવા માટે ઓમ્નિબસના બિન-ઉપયોગ માટે તેના નિયંત્રણ બહારના કારણો અંગે સંતોષ આપવો જોઈએ."

૧૦. માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સ્થાપિત કાયદાના ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં જે અરજદારના કેસને સંપૂર્ણપણે આવરી લે છે, વાદગ્રસ્ત હુકમોને રદ કરવા જરૂરી છે.

૧૧. ઉપર જણાવેલ કારણોસર, અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. એનેક્સર-એ અને સી પરના તારીખ ૨૮/૦૫/૧૯૯૬ અને ૦૪/૦૭/૧૯૯૧(૦૪/૦૭/૧૯૯૫) ના વાદગ્રસ્ત હુકમો રદ કરવામાં આવે છે. જો અરજદાર કોઈપણ રકમનું રિફંડ મેળવવા માટે હકદાર હોય, તો સદર રકમ આ હુકમ મળ્યાની તારીખથી બે મહિનાના સમયગાળામાં અરજદારને ચૂકવવામાં આવશે. ઉપરોક્ત હદ સુધી નિયમ પૂર્ણ કરવામાં આવેલ છે.

સહી/—

(સી. એલ. સોની, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.